

Lektionsplanering

Årskurs: 4-6

Ämne: Svenska

Tema: Poesi - Livet och lite annat: Verser om stort och smått

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för att utveckla sin läsförståelse och sitt kritiska tänkande.

Att skriva egna dikter och kortare texter med hjälp av rim och rytm.

Att samtala om och diskutera texter för att förstå innehåll och budskap, samt uttrycka egna tankar och åsikter.

Att använda olika språkliga uttrycksformer för att ge liv åt texter, exempelvis genom rim och rytm i poesi.

Betygskriterium (E)

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med flyt och visar grundläggande läsförståelse.

Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll.

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna.

Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.

Källa: [Lgr22, Svenska, Åk. 4-6]

Lärrarledda instruktioner

1. Introduktion till poesi och rim (10 min)

- Förklara vad poesi är och varför det används.
- Visa exempel på olika typer av dikter och rim.
- Diskutera skillnaden mellan prosa och poesi.
- Förklara hur rytm och rim kan påverka känslan i en dikt.

2. Läsning av utdrag ur "Livet och lite annat" (15 min)

- Läs högt ur boken och pausa för att förklara svåra ord och uttryck.
- Diskutera vad verserna handlar om och vad de kan betyda.
- Uppmuntra eleverna att uttrycka sina egna tankar om texterna.
- Analysera dikternas användning av humor och allvar.

3. Skrivövning - Skapa egna rim och verser (15 min)

- Ge eleverna en temaidé (t.ex. "livet", "natur", "tid") och be dem skriva egna verser.
- Uppmana eleverna att använda rim och rytm i sina dikter.
- Hjälp eleverna att formulera idéer och tankar i poetisk form.
- Låt eleverna läsa sina dikter för klassen om de vill.

4. Avslutande diskussion (10 min)

- Diskutera vad eleverna har lärt sig om poesi.
- Uppmuntra eleverna att dela sina tankar om vilken typ av poesi de gillar och varför.
- Sammanfatta hur poesi kan uttrycka både stora och små tankar och känslor.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

• Rim och rytm i poesi.

Poeter använder rim och rytm för att skapa musikaliska och minnesvärda dikter. Rytmen hjälper till att förstärka budskapet och skapa en känsla i dikten. Eleverna får öva på att identifiera rim och rytm i dikterna och skapa egna rim.

• Litteraturens funktion och betydelse.

Poesi kan ha olika syften, från att väcka tankar och känslor till att underhålla. Eleverna ska förstå att poesi inte bara handlar om ord, utan också om att förmedla en upplevelse eller känsla.

• Att uttrycka sig genom poesi.

I undervisningen får eleverna möjlighet att uttrycka sina egna tankar och känslor genom att skapa egna dikter. Detta görs genom att experimentera med språk och olika poetiska uttrycksformer som rim, rytm och metaforer.

• Tolkning av texter.

Eleverna ska kunna tolka och resonera kring olika betydelser i texterna. Detta kan innebära att förstå både det konkreta och det abstrakta i en dikt. Förmågan att diskutera och analysera dikter är central i undervisningen.

- **Skapande av egna dikter.**

Eleverna ska ges möjlighet att skapa egna dikter som reflekterar deras tankar och känslor. Det handlar om att använda rim och rytm på ett kreativt sätt och att ge liv åt sina idéer genom språk.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Poesi	Litterär form som kännetecknas av rytm och ofta rim, används för att uttrycka känslor och idéer på ett konstnärligt sätt.	Kommer från grekiska "poiesis", som betyder "skapande" eller "produktion".
Rim	Ord som slutar på samma ljud eller stavelser, ofta använt i dikter för rytm och musikaliska effekter.	Kommer från det forngermanska ordet "rīm", som betyder "ord eller tal".
Rytm	Mönster av betoningar och ljud i tal eller musik, som skapar en viss takt eller flöde.	Kommer från grekiska "rhythmos", som betyder "mått" eller "takt".
Metafor	En bild eller liknelse där ett ord eller en fras används för att representera något annat.	Kommer från grekiska "metaphora", som betyder "överföring".

Diskussionsfrågor

- Hur kan rim och rytm påverka hur vi uppfattar en dikt?
- Tror du att poesi kan vara ett bra sätt att uttrycka både allvarliga och humoristiska ämnen? Varför?
- Om du skulle skriva en dikt om ditt eget liv, vad skulle du vilja förmedla till den som läser den?

Aktivitet

Låt eleverna skriva en dikt där de använder rim och rytm för att beskriva ett ämne som de tycker är intressant, till exempel en naturupplevelse eller något som gör dem glada. Efter att ha skrivit klart dikten, ska eleverna läsa upp den för sina klasskamrater. Diskutera hur rim och rytm används för att skapa känslor och intryck i dikten.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är poesi?	Poesi är en litterär form som använder rytm och ofta rim för att uttrycka känslor och idéer.
Vad är skillnaden mellan poesi och prosa?	Poesi använder mer rytm och struktur, medan prosa är mer vanlig text utan särskild rytm.
Vad betyder rim i poesi?	Rim är ord som slutar på samma ljud och används för att skapa rytm och musikaliska effekter.
Hur kan man skapa rytm i en dikt?	Genom att använda ett mönster av betoningar eller ljud i ord och meningar.
Vad är en metafor?	En metafor är en bild eller liknelse där ett ord används för att representera något annat.
Vad betyder det att "läsa med flyt"?	Att läsa texter på ett smidigt och naturligt sätt, utan att stanna upp för mycket.
Ge ett exempel på en dikt med rim.	Exempel ges från "Livet och lite annat".
Vad var temat i dikterna vi läste idag?	Tema: Livet, döden, kroppen, tiden och humor.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en dikt hemma om ett ämne som betyder något för dem, exempelvis om en plats de tycker om eller en viktig händelse i deras liv. Dikten ska ha rim och rytm, och eleverna ska vara kreativa i sitt språkbruk. Dikten ska vara minst 10 rader lång och kan lämnas in som en hemuppgift eller komplettering.

Citat

"Poesi är det bästa sättet att uttrycka det som inte kan sägas med vanliga ord."

- Mark Strand, 2000.

Detta citat handlar om hur poesi kan ge uttryck åt känslor och idéer på ett sätt som vanliga ord inte kan. Det knyter an till temat för dagens lektion, där eleverna får upptäcka hur poesi kan uttrycka både stort och smått på ett kraftfullt sätt.

Tags: [2020](#), [Åk. 4 - 6](#), [Okategoriserade](#), [Svenska](#)